
Příběh Lenky se sluchovým postižením

Neslyšící Lenka Bosáková si plní svůj životní sen

Verdikt, že má problém se sluchem, oznámili lékaři rodičům **Lenky Bosákové** až ve dvou letech. I když už před tím jim bylo podezřelé, že holčička moc nemluvila, spíše si „mumlala“ jen pro sebe a nereagovala na mnohé zvukové podněty. Stejně jako její o dva roky mladší sestra Bianka se narodila s geneticky podmíněnou sluchovou vadou. Protože rodina neměla sebemenší zkušenosti se znakovou řečí, doma – ve vesničce Olšovany poblíž Košic - se hlavně mluvilo a pilovala se výslovnost.

Až do střední školy byla premiantkou třídy. Kolikrát to muselo spolužáky pěkně štvát, učebnice mívala načtené o stránky napřed. „Zkrátka jsem chtěla být nejlepší, perfekcionistka, základní školu jsem nakonec mezi normálními (*mysleno nehendikepovanými*) žáky ukončila se samými jedničkami,“ vrací se do dětství usměvavá Lenka. Na košickém gymnáziu Šrobárova však byla role premiantky ta tam. Učiva přibýlo a s ním i stres, neboť se Lenka snažila před spolužáky tajit, že je „jiná“ (v té době už měla ztrátu sluchu na obou uších více než 99 procent); aby nepoznali, že nosí naslouchátko, nosila raději rozpuštěné vlasy a jak dnes sama přiznává, měla problém přijmout se taková, jaká je. S pubertou přišlo občasné lhaní rodičům, odmlouvání, první ochutnávka alkoholu a cigaret a pár výchovných facek navrch. Po nakonec úspěšném ukončení gymnázia následovalo stěhování do Prahy. „Byla jsem z Prahy nadšená, hodiny jsem bloudila ulicemi a ztrácela pojem o čase,“ přiznává Lenka. Na Přírodovědecké fakultě UK, kam byla přijata, nakonec vydržela jen rok. A pak to přišlo!

Na YouTube narazila na interview s nedoslýchavým lékařem Philipem Zazove z USA. Teď měla důkaz, že stát se doktorem může i člověk se sluchovým postižením. „Do té doby jsem se o kariéře doktorky dozvěděla jen to, že bych to nezvládla; tvrdili to všichni kolem a já se s tím smířila. Přitom právě lékařkou jsem chtěla být odmala!“ vzpomíná Lenka Bosáková, dnes studentka 3. lékařské fakulty UK. Před zahájením studia si nechala vypracovat odborný posudek studenta se speciálními potřebami. Na jeho základě ji **CENTRUM CAROLINA UK** poskytuje tzv. Přepisovatelskou službu, díky níž Lenka během výkladu sleduje přepis mluvené řeči do textu na svém tabletu.

Lenko, jak se vám daří?

Před pár dny mi skončila praxe na lůžkovém neurologickém oddělení Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a teď jsem zcela pohlcena přípravou na poslední, nejtěžší zkoušku prvního ročníku – buňku. Právě kvůli ní jsem musela prvák opakovat, přihlásila jsem se totiž na poslední vypsání termín a nedopadlo to. Na druhou stranu mám už splněno pár zkoušek z dalšího ročníku. Když se buňka podaří, mohla bych mít pár dní volna a pak hurá do druháku. Mimochodem právě tato praxe mě ujistila, že medicína byla tou nejlepší volbou.

Jak zvládáte život tak daleko od rodiny?

V Praze žiji s přítelem, který pochází z Bratislavy, už pět let. Z počátku jsem jezdila domů jednou za čtrnáct dnů. Protože cesta trvá devět hodin, zdržela jsem se v Olšovanech zhruba jeden celý den a už jsem zase seděla ve vlaku zpět. Když se podaří mít pár dní volna, s přítelem společně střídáme návštěvy na východním a jihozápadním Slovensku (s úsměvem).

Může mít vaše sluchová vada i nějaké výhody?

(Po chvílce přemýšlení.) Rozhodně tu, že mě nikdy netrápilo, když sousedka klepala nedělní řízky na oběd nebo někdo v sousedství začal vrtat. Nebo novoroční petardy. Jsem zkrátka imunní. Výhodu jsem měla i při kontaktu se staršími lidmi ležícími na nemocničních odděleních nebo i v domově důchodců, kde jsem byla na praxi. Oni moc nemají chuť vyprávět, řada z nich má naslouchátko. Tak jsme se kolikrát společně zasmáli, že jsme na tom stejně. Když se sestřičky marně snažily odposlechnout, co jim říkají, mně stačilo odezírat z úst. Výhodu jsem měla i tehdy, když na oddělení přivezli Němku, která česky vůbec neuměla. Domlouvala jsem se s ní pomocí znaků, doslova rukama nohama (*smích*)... A víte, co je zvláštní?

Povídejte.

Nedávno jsem se setkala s neslyšící paní, která se až do svých 26 let domnívala, že je jedinou neslyšící na světě. Byl to pro mě opravdu šok. Ale pak jsem pochopila – tím, že pocházela ze zapadlé vesnice kdesi na Slovensku, chyběl jí kontakt s komunitou neslyšících a vůbec netušila, jaká je realita. Nedovedu si vůbec představit, kolik takových lidí ještě je. Přitom právě neslyšící jsou velice družní a aktivní napříč celým světem. Díky sociálním sítím organizují různé akce, nemají problém investovat peníze do cestování, a tak se mohou setkávat.

Už víte, jakému oboru byste se chtěla po medicíně věnovat?

Původně jsem si myslela, že být lékařem, který je v každodenním kontaktu s pacientem, by mohlo být vzhledem k mému hendikepu nepřekonatelným problémem. Ale dnes, po osobních zkušenostech nabytých na praxi, si už věřím. Bohužel nevím, jak to bude se sluchem, je pravděpodobné, že se mi bude zhoršovat. Ptáte-li se na obor, pak mi šla třeba histologie, takže bych nechtěla vylučovat ani patologii. Vždyť už od puberty doslova hltám knihy s tematikou soudního lékařství. Když jsem byla malá, zbožňovala jsem seriál Komisař Rex, byla jsem unešená, jak si spojuje souvislosti a logicky postupuje k vyřešení zločinu tamní soudní lékař. Představovala jsem si sebe samu na jeho místě (*smích*). A z pochopitelných důvodů mě zajímá práce vědců zabývajících se léčbou hluchoty způsobené genetikou.

Jak vaše studium ovlivnila tříměsíční pandemie?

V rámci studia skoro vůbec. Tím, že jsem měla, tedy až na buňku, splněny všechny povinnosti, mohla jsem se soustředit na přípravu ke zkoušce a chodila jsem na praxi. Co mě nejvíc ovlivnilo, byly roušky. Protože spoléhám na odezírání, byly pro mě doslova bariérou. Jak na veřejnosti, tak v nemocnici na obličejích lékařů, sester či spolužáků. Domlouvali jsme se často očima, a když jsem přeci jen nerozuměla, zkrátka na okamžik roušku stáhli a všechno mi srozumitelně vysvětlili. Patří jim velký dík za trpělivost. Jinak pandemie zavinila, že jsem nebyla skoro půl roku doma...

Čím si děláte radost a jak se třeba po úspěchu na zkoušce odměňujete?

Nejlepší oslava je pro mě výlet s přítelem. Nejraději do hor, miluji rakouské Alpy. Narodila jsem se hodinu cesty od Vysokých Tater, s rodiči jsme chodili po hřebenech často, asi to mám v krvi. Taky jsem propadla pokojovým rostlinám, u mě doma jich najdete více než sedmdesát. Říkám si sice, že bych se měla krotit (*smích*), ale ještě by se něco vešlo. Ráda vařím nebo pečů, když mám chuť, stavím se na dobré kafe.

A taky miluji antikvariáty a bazary, nakupuji si v nich knihy a všemožné retro věci do domácnosti. Problém je, že si k věcem vytvořím vztah, a pak se s nimi těžko loučím. Naposledy jsem obrečela staré vansky (*boty*), marně jsem se snažila v obchodech najít ten samý vzor. A čemu třeba vůbec nerozumím je, že lidé touží po nejnovějších modelech čehokoli. Mým snem je vlastnit auto Volkswagen Brouk. Nemyslím si, že bych si ho mohla pořídit během studií, ale snad jednou...

Zdroj: <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-16913.html>